

Luki w prawie wyznaniowym

Autor tekstu: **Ryszard M. Zajac**

2 kadencja Sejmu RP, 66 posiedzenie, 2 dzień (30.11.1995)

15 punkt porządku dziennego: Interpelacje i zapytania.

Posel Ryszard Zajac:

Chciałbym podziękować panu premierowi Łuczakowi za rzetelnie przygotowaną i bardzo szczegółową, może nawet za szczegółową, odpowiedź i od razu, pozwoli pan, panie premierze, ustosunkuję się do niektórych treści zawartych w tej odpowiedzi.

Bardzo mnie ucieszyła informacja, iż rząd przygotowuje projekt [ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania](#), w którym, jak usłyszałem, będzie wreszcie zawarta definicja kościołów i grup religijnych. Chciałbym w związku z tą obietnicą zadać pytanie szczegółowe, bo z cytatu, który pan premier był uprzejmy podać, tego nie wywnioskowałem: Czy ta definicja będzie na tyle precyzyjna, iż uniemożliwi powtórzenie się takich przypadków, jak na przykład powstanie tzw. kościoła zjednoczonych chrześcijan całkowicie fikcyjnego, który wyłudził bardzo poważne kwoty z budżetu państwa? Była to po prostu grupa sprytnych oszustów, którzy pod pretekstem prowadzenia działalności religijnej uzyskali dotacje z budżetu państwa.

Chciałbym zatem zapytać, czy definicja kościołów i związków wyznaniowych zawarta w tym projekcie ustawy będzie na tyle precyzyjna, że te przypadki się nie powtórzą? Czy przynajmniej będzie jakiś mechanizm weryfikujący podmioty zgłaszające się jako grupy religijne bądź kościoły?

I drugie pytanie. Pan premier był uprzejmy w odpowiedzi na pytanie trzecie, dotyczące mechanizmów gwarantujących przestrzeganie fundamentalnych zasad polityki wyznaniowej w każdym demokratycznym państwie powiedzieć, iż między innymi jednym z takich mechanizmów jest kontrolna funkcja parlamentu. Przyznam, że trochę to zabrzmiało jak kpina, ponieważ od wielu miesięcy, nawet w jednym przypadku od ponad roku, dopominam się o wgląd do dokumentów między innymi Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu i Episkopatu. Ostatnio odmówiono mi wglądu w dokumenty Komisji Majątkowej. Przez cały czas jest powtarzana taka oto formułka, że strona rządowa nie widzi przeszkód i jeżeli współprzewodniczący ze strony kościelnej wyrazi zgodę, to będzie to możliwe. Po czym praktyka jest taka, że współprzewodniczący ze strony kościelnej w ogóle nie zabiera głosu w sprawie: czy można uzyskać wgląd, czy nie można, i tym samym zostają odprawiony z kwitkiem. Wydaje mi się, że jeśli chodzi o kontrolną funkcję parlamentu, to jest to raczej obietnica niż realna możliwość. Byłbym wdzięczny, gdyby rząd podjął jakieś działania zmierzające do tego, aby to nie była fikcja.

Myślę zresztą, że w ogóle dla dobra polityki wyznaniowej w państwie, która budzi bez przerwy rozmaite kontrowersje po obu, że tak powiem, stronach barykady, dobrze by było, gdyby ta polityka była bardziej przejrzysta. Myślę, że również w interesie rządu jest to, aby prace czy to Komisji Wspólnej Przedstawicieli Rządu i Episkopatu, czy to Komisji Majątkowej uczynić bardziej widocznymi dla obywateli. Tymczasem, niestety, w prace tych dwóch ciał nie mają wglądu ani poszczególni obywatele, ani dziennikarze, ani nawet posłowie. Wydaje mi się, że jest to wysoce nieprawidłowa praktyka w demokratycznym państwie.

Chciałbym zapytać o jeszcze jedną sprawę. Moim zdaniem jest naruszana zasada równoprawnego traktowania kościołów i związków wyznaniowych przez państwo. Co najmniej od kilku miesięcy przyjęła się taka praktyka, iż rozmaite obrzędy wokół świąt państwowych są zazwyczaj poprzedzane mszą świętą i to zgodnie z praktyką religijną jednego tylko wyznania. To oczywiście wynika z pozycji w państwie tego kościoła, o którym mówię, z liczby obywateli przynależących do tego kościoła, ale wydaje mi się, że jest to praktyka ewidentnie naruszająca zasadę oddzielenia kościoła od państwa. Sądzę, że dobrze byłoby, by rząd również w tej sprawie uczynił coś, co pozwoliłoby, by święta państwowe nie były tożsame ze świętami religijnymi. Są to sprawy zupełnie odrębne, należą do zupełnie odrębnych sfer. Chciałbym usłyszeć, jaką propozycję regulacji prawnych bądź innych w tej materii rząd zamierza przedstawić.

Ryszard M. Zajac

Posel II Kadencji Sejmu 1993-97. Publicysta, działacz społeczny.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 17-07-2004)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3526) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3526>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl